

Св. Григорій, епископъ въ Ниссѣ, и братъ на Св. Василія Великаго бѣше единъ отъ по-главны-ты дѣятели на Вторыя Вселенскы Съборъ. Ораторскы-ты негови съчиненія сѫ много живы, ясны и приятны, а догматическы-ты, отъ кои-то по-забѣлѣжителны сѫ: 12-тѣ му слова противъ Евномія, и Катихизисъ-ты сѫ глубокомыслены и остроумны; и въ тѣхъ той повече-то е философъ, отъ колко-то Богословъ; сякой прѣдмѣтъ тамъ ся разяснява спроти разсужденію и негови-ти начала, и въ сякой случай ся вникнува въ связкѣ-тѣ и значеніе-то на открыты-ты истини.

Св. Кириллъ, епископъ въ Іерусалимъ, ся отдалѣчивање нѣколко пакти прѣзъ борбѣ-тѣ съ Арианы-ты отъ свое-то святителско сѣдище. Негово-то имя е прочуюто по опазены-ты му за нась (23) огласителны бесѣды, камъ-то сички, кои-то ся готвять да ся крестять, както и камъ-то новиохрестены-ты. Въ тѣхъ той излага съ еднѣ неподражаемѣ прѣстотѣ, яснотѣ и пынотѣ ученіе-то на вѣрѣ-тѣ, точно нарядено по членове-ты на старыя Символъ, разяснява още и обряди-ти на Св. тайнства.

Св. Ефремъ Сиринъ ся родилъ въ околности-ты на Низибії отъ родитељи бѣдны, и отъ младины ся отличаваше още по распаленій-ть си характеръ. Провидѣніе-то го отрядило да стане отшылникъ, а Св. Василій пакъ го направилъ диаконъ, и искалъ да го ржкоположи и епископъ, и въ той ся отказалъ отъ тѣзи честь, като ся приправилъ на полудѣль. Св. Ефремъ, прѣименованъ отъ свои-ты съотечественици още и Сирски пророкъ, първо и прочують, като тѣлковникъ на Св. Писаніе, защо-то добре познаваше нѣсамо Сирскыя и Ерейскыя языки, ами още бѣше за-своилъ и источны-ты обычии; второ, — като черковенъ ораторъ; неговы-ты слова ся отличавать по много-то картины и прѣносны изрѣченія, дышање еднѣ сърдечнѣ топлинѣ, сякога сѫ живы, силны и съврѣменно кротки; по-главный имъ прѣдмѣтъ е: покаяніе-то, за смерть-тѣ и сѣда, страхъ Божій, внимаваніе-то камъ-то самаго себе и смиреніе-то. И сички-ты сѫ проникнѣти отъ едно глубоко съкрушилно чувство за самаго него, при кое-то му текли, отъ пынно-то съ любовь камъ-то Господа сърдце, слизы-ты като рѣка. Трете, той е и пѣснописецъ. Като видѣлъ, какъ Едесескы-ту жители ся пѣнить отъ музыка-тѣ и пѣніе-то на еретическы-ты съборища, той съставилъ пѣни, научилъ нѣколко момичета да гы пѣхъ, па гы събирајъ въ храма на клироса по празници-ты. Сичкій градъ тогава оставилъ еретици-ты, и начиналъ да ся стича, за да гы слушия.

Бл. Іеронимъ родомъ отъ Стридонъ (330 г.), до прѣдѣли-ты на Панонії и Даљмації, биљъ синъ на богатъ, шъ строго благочестивъ дворянинъ, кој-то го испратилъ въ Римъ, да ся учи, и ревностно изучиљъ тамъ философії-тѣ, както и Римскѣ-тѣ и Грѣцкѣ-тѣ словесность, а за да си довѣриши наукѣ-тѣ, той намыслилъ да иде въ Галліј и на Истокъ. И тамъ въ Антиохії ся разболѣль, — втреслого, па сънувалъ сѣдующыя сны. «Явиши сѧ» казва, «че мя заведохъ на сѣдѣ, и тамъ мя попытахъ, отъ какважъ съмъ вѣрѣ; азъ имъ отговорихъ, че съмъ Христианинъ, и въ прѣдѣдатель-ти на сѣдище-то ми рече: лъжешъ ини, ты не си Христианинъ, ами Цицеронианинъ: дѣто ти е имотъ-ти, тамъ ти е и сърдце-то.» Іеронимъ напустилъ тогава свѣтскѣ-тѣ литературѣ, и ся заловилъ да изучи напълно Св. Писаніе. Оттеглень въ дивѣ-тѣ Сирскѣ